Bijlage IV Huidig gebruik en vergunningverlening

Inleiding

Deze bijlage bevat de vrijstellingstoets van de effecten van het huidig gebruik voor het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten.

Voor **activiteiten die niet zijn opgenomen in de beheerplannen** geldt om te beginnen de algemene (artikel 1.8) en specifieke zorgplicht uit de Ow: voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden is een specifieke zorgplicht opgenomen (artikel 11.6 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)). Iedereen die activiteiten uitvoert die negatieve gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (artikel 11.6, 1e lid Bal). Als de ontbrekende activiteit (activiteit die niet als huidig gebruik vrijgesteld van vergunningplicht is opgenomen in de beheerplannen) niet valt onder 'bestaande rechten' en significante effecten niet zijn uit te sluiten, is sprake van een vergunningplicht. Een vergunning kan worden verleend door het bevoegd gezag op basis van een passende beoordeling (al dan niet in combinatie met mitigerende maatregelen en een additionaliteitstoets).

Activiteiten waarvoor reeds een vergunning is verleend in het kader van de Omgevingswet (of voor 2024 onder de Wet natuurbescherming) behoeven uiteraard niet opnieuw te worden getoetst en worden in de toetsing dan ook buiten beschouwing gelaten. Illegale of verboden activiteiten worden niet getoetst en zijn dan ook verder buiten beschouwing gelaten in de beschrijving en toetsing van het huidige gebruik.

Wettelijk kader huidig gebruik: Natura 2000-activiteit

De Omgevingswet (Ow) kent een beoordelingsvereiste voor plannen en projecten die significante gevolgen kunnen hebben voor de betreffende gebieden (artikel 16.53c Ow). Een plan, zoals bedoeld in artikel 6 lid 3 van de Habitatrichtlijn, mag alleen worden vastgesteld en een Omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit voor een project kan uitsluitend worden verleend nadat uit een passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zullen worden aangetast (artikel 10.24 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)). Dit betekent dat een project geen significant negatieve gevolgen mag hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

De verplichting tot een passende beoordeling geldt daarbij alleen voor activiteiten die mogelijk een significant negatief gevolg kunnen hebben voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de soorten en habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Een omgevingsvergunning is nodig wanneer de 'Natura 2000-activiteit'[1], gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, de kwaliteit van de habitattypen of leefgebieden van soorten in dat gebied kan

[1] Het realiseren van een project, binnen of buiten een Natura 2000-gebied, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied

verslechteren of een significant verstorend gevolg kan hebben voor de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 5.1 lid 1 Ow).

Om te onderzoeken of sprake is van (significante) verstoring is de eerste stap een zogenaamde ‘voortoets’. Indien significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten dan is een ‘passende beoordeling’ noodzakelijk. Voor dit beheerplan is geen passende beoordeling uitgevoerd. Voor activiteiten met mogelijk significant negatieve gevolgen moet dus altijd een passende beoordeling worden uitgevoerd en een vergunning onder de Omgevingswet aangevraagd worden.

Juridisch kader toetsing huidig gebruik

Ook de (voormalige) Wet natuurbescherming bevatte geen definitie van ‘bestaand gebruik’ meer. Uit diverse Nederlandse en Europese jurisprudentie valt af te leiden dat ‘bestaand gebruik’ een ‘activiteit met een toestemming op de Europese referentiedatum’ is. Bij een toestemming kan het gaan om een natuurvergunning maar ook om een milieuvergunning of andere toestemming. De referentiedatum is de datum waarop het Natura 2000-gebied onder de bescherming van de Vogelrichtlijn (79/409/EEG) is gekomen. De referentiedatum is de datum waarop Abtskolk & De Putten is aangemeld als Natura 2000-gebied, dit is voor het gebied februari 2010. Binnen het juridisch kader worden de begrippen ‘huidig gebruik’ en ‘bestaande rechten’ gehanteerd. Onderstaand worden deze begrippen nader toegelicht.

Bestaande rechten zijn aan de orde als er ten tijde van de aanmelding van een Natura 2000-gebied op grond van de milieuregelgeving of andere toestemming vergunde rechten waren om bepaalde activiteiten uit te voeren. Vanwege diverse rechterlijke uitspraken is het alleen vergunningvrij wanneer het gebruik sinds de Europese referentiedatum niet is gewijzigd. Voor bestaande rechten waarvan het gebruik is gewijzigd of dat wisselt in omvang, locatie en/of tijdstip geldt wél een vergunningplicht bij mogelijk significante effecten op de Natura 2000-doelen.

Het is niet altijd mogelijk om aan te tonen dat sprake is van al dan niet gewijzigd gebruik of dat een activiteit na aanwijzing van de betreffende Natura 2000-gebieden is gewijzigd of gestart. Daarom zijn in de beheerplannen alle bij de provincie bekende (menselijke) activiteiten die in en om het gebied plaatsvinden getoetst. Dit type gebruik noemen we het ‘**huidig gebruik’**.

In alle gevallen geldt dat als in het beheerplan is beoordeeld dat het huidig gebruik geen significant nadelige effecten op Natura 2000-doelen heeft, dat gebruik, zolang het wordt uitgevoerd zoals in het beheerplan omschreven, vrijgesteld is van vergunning al dan niet onder voorwaarden. De relatie met flora- en fauna-activiteiten en de daarbij geldende zorgplicht is beschreven in paragraaf 3.5.

Methode

De effecten van het huidig gebruik zijn beoordeeld ten opzichte van de referentiedatum 2010 (datum waarop het gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied). Dit betekent dat onderzocht is in hoeverre het huidige gebruik heeft geleid tot effecten op de kwaliteit en omvang van leefgebieden van vogelsoorten waarvoor het gebied is aangewezen na deze datum. Gebruik dat voor deze referentiedatum al aanwezig was, zal in de regel geen invloed hebben op deze kwaliteit, tenzij het gaat om na-ijleffecten, die pas op de langere termijn optreden. Als dit laatste aan de orde is, dan moet er in dit kader een nadere

beoordeling plaatsvinden. Huidig gebruik dat pas na de referentiedatum is gestart of wezenlijk is gewijzigd, kan wel een effect op omvang c.q. kwaliteit hebben gehad. Deze effecten moeten dan ook met name getoetst worden in het kader van het beheerplan, tenzij hiervoor al een vergunning voor een Natura 2000-activiteit is verleend (of eerdere Wnb-vergunning of Nbw-vergunning).

De effecten waarop wordt getoetst is, zijn:

- Oppervlakteverlies/versnippering
- Verzoeting/verzilting
- Verdroging/vernatting
- Verstoring door geluid, licht en beweging
- Aantasting openheid

De selectie van effecten heeft plaatsgevonden op basis van de gevoeligheid van de vogelrichtlijnsoorten waarvoor Abtskolk & De Putten is aangewezen als Natura 2000-gebied.

De beoordeling van het huidige gebruik wordt per groep huidig gebruik binnen en buiten het Natura 2000-gebied afzonderlijk beschreven. De tien hoofdcategorieën zijn:

- Natuurbeheer
- Faunabeheer en schadebestrijding
- Waterbeheer
- Bestrijding muskusratten en beverratten
- Landbouwkundig gebruik
- Recreatie (land- en waterrecreatie)
- Verkeer
- Gaswinning en gebruik bedrijventerrein
- Wonen
- Overig

Per groep wordt een beschrijving van de mogelijke effecttypen weergegeven, toegespitst op de voor deze effecten gevoelige soorten en mogelijke effecten. In dit beheerplan worden die activiteiten beschreven, die bij het vaststellen van dit beheerplan bekend zijn en in redelijke mate toetsbaar zijn binnen het kader van het beheerplan.

In hoofdstuk 6 is per type gebruik in de beoordeling van het gebruik aangegeven in welke categorie het gebruik valt:

1 Vrijgestelde vergunningplichtige activiteiten zonder specifieke voorwaarden

2 Vrijgestelde vergunningplichtige activiteiten mét specifieke voorwaarden

3 Vergunningplichtige activiteiten die afzonderlijk vergunningplichtig blijven

4a Niet-vergunningplichtige activiteiten zonder specifieke voorwaarden

4b Niet-vergunningplichtige activiteiten met specifieke voorwaarden

Beschrijving en toetsing huidig gebruik

Natuurbeheer

Het natuurbeheer in het Natura-2000 gebied wordt onder andere uitgevoerd door Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en incidenteel door Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Binnen het gebied vindt regulier beheer plaats

ten behoeve van het behoud en de ontwikkeling van de aanwezige natuurwaarden. De beheermaatregelen hebben betrekking op verschillende graslandtypen en andere beheereenheden binnen het gebied, waaronder kruiden- en faunarijk grasland, zilte en overstromingsgraslanden, kweldergraslanden met duinrellen, wintergastenweiden, rietvegetaties en overige natuurterreinen.

Graslandbeheer

Op de verschillende graslandtypen binnen het gebied wordt beheer uitgevoerd in de vorm van maaien, afvoeren, (na)beweiding en, waar van toepassing, bemesting:

- Kruiden- en faunarijk grasland wordt beheerd door maaien met afvoer van het gewas, gevolgd door nabeweiding. Daarnaast vindt in beperkte mate bemesting plaats. Kruidenrijk grasland wordt in het kader van natuurbeheer nabeweid met schapen en/of runderen in de periode van 15 juni tot 1 november. Het grasland wordt tussen 15 juni en 1 oktober gemaaid, waarna het gewas wordt afgevoerd.
- Zilt- en overstromingsgraslanden en kwelgraslanden met duinrellen worden beheerd door middel van beweiding, maaien en afvoeren. Op ziltgraslandpercelen vindt beweiding plaats in de periode van 1 maart tot 1 juli met maximaal 1,5 GVE per hectare, en van 1 juli tot 1 maart met maximaal 3,0 GVE per hectare. Zilt grasland wordt na 15 juni maximaal tweemaal gemaaid, waarbij het gewas wordt afgevoerd.
- Wintergastenweiden worden beheerd door maaien en afvoeren, gevolgd door nabeweiding, en worden daarnaast bemest. Deze graslanden zijn specifiek ingericht voor overwinterende ganzen en smienten.
- Op een deel van de graslanden vindt maaibeheer plaats zonder bemesting, waarbij het gewas wordt afgevoerd.

Het bovenstaande natuurbeheer is gericht op het behouden en ontwikkelen van natuurwaarden in het gebied, waaronder de Natura 2000-doelen. Het gaat hierbij om regulier beheer dat ook nodig is voor of direct verband houdt met het beheer van het Natura 2000-gebied. Dit beheer vindt grotendeels plaats op gronden van terreinbeherende organisaties (TBO's) als Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer volgens de Gedragscode Natuurbeheer. Tevens draagt de Gedragscode bij het voorkomen van negatieve effecten op natuurwaarden in het gebied. Gezien activiteiten in het kader van regulier graslandbeheer door TBO's nodig zijn of direct verband houden met het beheer van Natura 2000-gebied kunnen deze activiteiten vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(categorie 4a).**

Voor overige particuliere gronden die niet beheerd worden door terreinbeherende organisaties, geldt dat het gebruik eveneens in lijn moet zijn met de Natura 2000-doelen, mits de werkzaamheden niet leiden tot verstoring van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober tot en met 1 april) en het leefgebied van deze soorten functioneel in stand blijft en niet significant wordt aangetast. Dit gebruik dient ook plaats te vinden volgens de Gedragscode Natuurbeheer. Activiteiten in het kader van regulier graslandbeheer voor overige particuliere gronden kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen, onder bovengenoemde voorwaarden **(categorie 4b).**

Beheer schelpeneilanden

Het jaarlijkse onderhoud van de schelpeneilanden in De Putten vindt uitsluitend plaats buiten het broedseizoen, tussen september en februari. Tijdens deze

winterperiode *betreden vrijwilligers en boswachters van natuurmonumenten* de eilanden om opkomende vegetatie zoals gras en riet handmatig te wieden. Dit handhaaft de kale, open pioniersstructuur die kustvogels zoals de grote stern en de kluut vereisen om te broeden. Tegelijkertijd wordt zwerfvuil verwijderd en brengt men periodiek een verse laag witte schelpen aan om bodeminklinking en erosie door wind en golven op te vangen. Dit houdt de eilanden hoog genoeg tegen overstroming en biedt *bescherming voor* de eieren. Vanaf het voorjaar verschuift de inzet naar strikte rusthandhaving en intensieve ecologische monitoring vanaf de dijk, waarbij het broedsucces wordt gemeten om de beheermaatregelen voor het opvolgende najaar waar nodig bij te sturen.

Gezien de geringe frequentie van bovenstaande activiteiten, en dat deze activiteiten in opdracht van terrein beherende organisaties worden uitgevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met natuurwaarden, leidt dit echter niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

Voor activiteiten in het van kader beheer schelpeneilanden geldt dat deze activiteiten door (of onder toezicht van) een terreinbeheerder worden uitgevoerd en derhalve vergunningvrij kunnen plaatsvinden **(categorie 4a).**

Boom- en rietbeheer

Binnen het gebied vindt beheer plaats in de vorm van het snoeien, kappen en dunnen van bomen, en het maaien en afvoeren van riet. Aangezien deze werkzaamheden in de winterperiode kunnen plaatsvinden, bestaat een kleine kans op tijdelijke verstoring van aanwezige ganzen, smienten en andere vogels.

Echter zijn deze elementen (bomen en riet) een zeer beperkt onderdeel van het hele gebied en dus ook het leefgebied van de doelsoorten. Beheer en onderhoud dat kan leiden tot tijdelijke verstoring, maar is zodanig beperkt in ruimte en tijd dat dit niet tot significante effecten zal leiden voor de Natura 2000-doelen. Bovenstaande activiteiten in het kader van boom- en rietbeheer kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(Categorie 4a)**.

Toezicht, onderzoek en monitoring, en soortgericht beheer

In het kader van natuurbeheer vindt in het gebied controle te voet en met voertuigen plaats. Af en toe is in het kader van onderzoek en monitoring menselijke aanwezigheid in het gebied nodig. Dit betreft voornamelijk de vogeltellingen en andere inventarisaties en monitoring van aanwezig flora en fauna. Bovenstaande activiteiten kunnen zowel in de zomer als in de winter plaatsvinden en vinden binnen de begrenzing van het gebied plaats en kan enige verstoring van ganzen en smienten geven.

Gezien de geringe frequentie van bovenstaande activiteiten, en dat deze activiteiten in opdracht van terrein beherende organisaties worden uitgevoerd, waarbij rekening wordt gehouden met natuurwaarden, leidt dit echter niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

Verder vindt legselbescherming plaats in de broedperiode van weidevogels, waarbij mensen nesten opsporen, nestbescherming aanbrengen en nesten controleren. Legselbescherming vindt vrijwel uitsluitend plaats buiten de periode waarin overwinterende ganzen en smienten in het gebied aanwezig zijn en resulteert niet in significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

Voor activiteiten in het kader toezicht, onderzoek en soortgericht beheer geldt dat deze activiteiten door (of onder toezicht van) een terreinbeheerder worden uitgevoerd en derhalve vergunningvrij kunnen plaatsvinden **(categorie 4a).**

Exotenbestrijding en -beheersing
In het kader van natuurbeheer kunnen in het gebied werkzaamheden plaatsvinden gericht op de bestrijding en beheersing van exoten (uitheemse soorten). Dit betreft soorten die van nature niet in het gebied voorkomen en die een negatieve invloed kunnen hebben op de aanwezige natuurwaarden en het behalen van de Natura 2000-doelstellingen.

De werkzaamheden vinden verspreid over het gebied plaats en kunnen gedurende het hele jaar worden uitgevoerd, afhankelijk van de soort en de ontwikkelingsfase van de vegetatie. De werkzaamheden kunnen bestaan uit het opsporen en monitoren van exoten, het handmatig of mechanisch verwijderen van planten en het gericht beheersen of verwijderen van diersoorten. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van maaien, uitsteken, afvoeren van biomassa en selectieve vangmethoden. Indien nodig worden beheersmaatregelen herhaald om hergroei of herintroductie te voorkomen.

De activiteiten in het kader van exotenbestrijding en -beheersing ten behoeve van natuurbeheer kunnen vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de kwetsbare locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien. Aanvullend hierop en om dit te borgen dienen de werkzaamheden in afstemming met de natuurbeheerder (met betrekking tot de periode, het tijdstip en de wijze van bemachtiging) worden uitgevoerd **(categorie 4b).**

Peilafwijkingen
Effecten van peilafwijkingen kunnen afhankelijk van omvang, tijd etc. variëren. Zodoende valt deze activiteit per definitie buiten huidig gebruik. Deze activiteit dient daarom afzonderlijk beoordeeld te worden en is vergunningplichtig als uit deze beoordeling blijkt dat het significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied. Deze activiteit valt daarom niet onder één van de categorieën van huidig gebruik en wordt niet opgenomen in het beheerplan.

Overige activiteiten in het kader van natuurbeheer

In het voorgaande beheerplan (Provincie Noord-Holland, 2015) is tenslotte de natuurbeheeractiviteit ‘afplaggen’ getoetst als onderdeel van het huidig gebruik:

Het (diep) afplaggen van gebieden, dat niet valt onder het reguliere beheer van graslanden, kan in omvang, locatie, uitvoering etc. variëren. Zodoende valt deze activiteit per definitie buiten huidig gebruik. Deze activiteit dient daarom afzonderlijk beoordeeld te worden en is vergunningplichtig als uit deze beoordeling blijkt dat het significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied Deze activiteit valt daarom niet onder één van de categorieën van huidig gebruik en wordt niet opgenomen in het beheerplan.

Samenvattende tabel Natuurbeheer

Activiteit	Significante effecten uit te sluiten?	Categorie
Graslandbeheer TBO’s	Ja	4a
Graslandbeheer particulieren	Ja, onder voorwaarden	4b
Beheer schelpeneilanden	Ja	4a
Boom- en rietbeheer	Ja	4a
Toezicht, onderzoek en soortgericht beheer	Ja	4a

Exotenbestrijding en -beheersing	Ja, onder voorwaarden	4b

Faunabeheer en schadebestrijding

Beheer en schadebestrijding in en rondom Abtskolk & De Putten wordt gecoördineerd door de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE). Faunabeheer en schadebestrijding, inclusief ganzenbeheer worden uitgevoerd overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving, provinciale verordeningen en de door Gedeputeerde Staten vastgestelde faunabeheerplannen van de FBE. In een Faunabeheerplan worden onder andere het beheer van soorten en het voorkomen en bestrijden van schade behandeld.

Binnen het Natura 2000-gebied en de directe omgeving kunnen in het kader van faunabeheer en schadebestrijding de volgende activiteiten plaatsvinden:

- verjaging van soorten, eventueel met ondersteunende middelen, waarvoor dit op grond van wet- en regelgeving beheer en schadebestrijding is toegestaan;
- nestbehandeling van soorten waarvoor dit op grond van wet- en regelgeving is toegestaan;
- afschot van soorten waarvoor dit op grond van wet- en regelgeving beheer en schadebestrijding is toegestaan.

De uitvoering van deze activiteiten kan gepaard gaan met menselijke aanwezigheid, bewegingen door het gebied en het gebruik van middelen die geluid of andere verstoring kunnen veroorzaken. Met name activiteiten die plaatsvinden in de periode waarin grote aantallen overwinterende doelsoorten aanwezig zijn (1 oktober – 1 april) kunnen leiden tot verstoring van overwinterende en rustende doelsoorten. Derhalve zijn dergelijke activiteiten in het kader van faunabeheer en schadebestrijding in de periode van 1 oktober – 1 april vergunningplichtig. Wanneer activiteiten buiten deze periode plaats vinden zijn significante effecten op instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 – gebied uit te sluiten.

Faunabeheer en schadebestrijding kunnen onder voorwaarden ‘uitvoering buiten periode 1 oktober – 1 april’ vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen (categorie 4b):

Activiteit	**Significante effecten uit te sluiten?**	**Categorie**
Faunabeheer en schadebestrijding	Ja, onder voorwaarden	4b

Waterbeheer

Binnen het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten is Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) verantwoordelijk voor het waterbeheer (kwaliteit en kwantiteit). Meer informatie over de uitvoering en aanwijzingen van het waterbeheer is te vinden op https://www.hhnk.nl/legger-wateren en https://www.hhnk.nl/legger-waterkeringen.

Vigerend peilbeheer

Het waterbeheer wordt op basis van waterbeheerprogramma en vastgestelde vigerende peilbesluiten uitgevoerd. De huidige peilbesluiten zijn vastgesteld door

College van Hoofdingelanden van HHNK en zijn onherroepelijk. Het peilbeheer is gericht op landbouw en natuurbeheer. Dat is noodzakelijk om de kwaliteit van grasland en de natuur te handhaven. Bij het vaststellen van de huidige peilbesluiten heeft daarom een afstemming met (onder andere) de natuurfunctie plaatsgevonden en heeft een toetsing aan de instandhoudingsdoelen plaatsgevonden en zijn significant negatieve effecten uitgesloten **(categorie 4a).**

Herziening peilbesluiten
Nieuwe/herzieningen van peilbesluiten dienen te worden voorbereid op basis van een integrale afweging, waarbij gebiedsfuncties en ecologische vereisten van de doelsoorten worden meegewogen. Een toetsing van deze activiteiten aan Natura 2000-doelen moet plaatsvinden teneinde significante effecten te voorkomen. Nieuwe/herzieningen van peilbesluiten dienen derhalve per peilbesluit beoordeeld/getoetst te worden en zijn vergunningplichtig **(categorie 3)**.

Schouw, onderhoud, kleinschalig schonen en baggeren van oppervlaktewateren

Om de bergings- en afvoercapaciteit binnen het watersysteem op orde te hebben en ook (recreatief) varen mogelijk te houden, wordt periodiek schouw en onderhoud gepleegd aan de hoofdwatergangen en recreatief water. Deze werkzaamheden bestaan uit het maaien van overvloedige plantengroei (soms meerdere malen per jaar) en het verrichten van kleinschalige onderhoudsbaggerwerkzaamheden, waarbij de bagger op de kant wordt gezet. De werkzaamheden worden uitgevoerd conform de Gedragscode soortenbescherming voor waterschappen – bestendig beheer en onderhoud (Unie van Waterschappen). De kavelsloten in het gebied worden jaarlijks door de grondgebruikers geschoond waarbij het plantenmateriaal op de kant wordt gezet.

De hierboven beschreven activiteiten kunnen tot een tijdelijke verstoring van de doelsoorten leiden, wanneer deze in de winterperiode (1 oktober – 1 april) plaatsvinden. Wanneer de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode worden ontzien, zijn significante effecten van verstoring op de doelsoorten uit te sluiten. Wanneer de beschreven activiteiten buiten de winterperiode (1 oktober – 1 april) plaatsvinden worden eveneens geen significante effecten verwacht.

De activiteiten in het kader van schouw, onderhoud, kleinschalig schonen en baggeren van oppervlaktewateren kunnen vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien. Aanvullend hierop dient uitvoering in de winterperiode plaats te vinden in afstemming met een ecologisch deskundige, zodat locaties met hoge concentraties en locaties daarbuiten duidelijk kunnen worden gedefinieerd **(categorie 4b).**

Kleinschalig onderhoud aan waterhuishoudkundige werken (waaronder de Hargermolen) en recreatieve objecten, en maaiwerkzaamheden aan dijken

De betreffende activiteiten bestaan uit het onderhoud (inclusief (deels)vervangen[2]) aan kunstwerken als stuwen, dammen, duikers, beschoeiingen en dergelijke. Ook de Hargermolen die zich in het gebied bevindt wordt hierin meegenomen. Onder regulier beheer vallen ook kleinschalige onderhoudswerkzaamheden zoals: herstel en functioneel houden van hekken,

[2] Betreft werkzaamheden in het kader van kleinschalig regulier onderhoud. Grootschalig onderhoud waaronder achterstallig onderhoud valt buiten deze categorie.

(wild)rasters, faunavoorzieningen en amfibieflappen en het plaatsen, repareren en/of functioneel houden van terrein-, weg- en waterwegmeubilair zoals b.v. peilbuizen en meetschalen. Onder onderhoudswerkzaamheden valt verder ook het onderhoud van recreatieve objecten zoals picknickbanken, informatieborden en dijktrappen. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier beheert ook de waterkeringen in en rondom het gebied. Het beheer betreft onder andere jaarlijks tweemaal maaien. Daarnaast dienen deze waterkeringen elke twaalf jaar getoetst te worden aan de vigerende normen. Hiervoor worden grondboringen verricht, profielen ingemeten en aanwezige kunstwerken geïnventariseerd en onderzoek gedaan naar beschermde soorten en gebiedsdoelstellingen. Aan de hand van de resultaten wordt besloten of versterkingsmaatregelen noodzakelijk zijn. Het kan hierbij gaan om kleinschalige maatregelen als herstellen van oeverafkalving, verwijderen van dierlijke graverijen en het dichten van scheuren of lekkages dat erop is gericht de gewenste situatie te handhaven of herstellen.

De hierboven beschreven activiteiten kunnen tot een tijdelijke verstoring van de doelsoorten leiden. Wanneer de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien, zijn significante effecten van verstoring uit te sluiten.

De activiteiten in het kader van kleinschalig onderhoud waterhuishoudkundige werken kunnen vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien. Aanvullend hierop dient uitvoering in de winterperiode plaats te vinden in afstemming met een ecologische deskundige, zodat locaties met hoge concentraties en locaties daarbuiten duidelijk kunnen worden gedefinieerd **(categorie 4b).**

Snoeien, dunnen en verwijderen van opslag

In het kader van waterbeheer vindt binnen het gebied beheer plaats in de vorm van snoeien, dunnen en het verwijderen van opslag. Aangezien deze werkzaamheden in de winterperiode kunnen plaatsvinden, bestaat een kleine kans op tijdelijke verstoring van aanwezige ganzen, smienten en andere vogels.

Echter zijn deze elementen (bomen en riet) een zeer beperkt onderdeel van het hele gebied en dus ook het leefgebied van de doelsoorten. Beheer en onderhoud dat kan leiden tot tijdelijke verstoring, is zodanig beperkt in ruimte en tijd dat dit niet tot significante effecten zal leiden voor de Natura 2000-doelen. Bovenstaande activiteiten in het kader van Snoeien, dunnen en verwijderen van opslag kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(Categorie 4a)**.

Aanbrengen en herstellen van beschoeiing ten behoeve van oeverbehoud/herstel en voorkomen afkalving
Het aanbrengen van beschoeiing betreft het plaatsen of herstellen van oeverconstructies langs watergangen, zoals houten of kunststof schotten die de oever stabiliseren. Hierbij worden werkzaamheden uitgevoerd zoals het aanbrengen van palen, het plaatsen van schotten en het herstellen of vervangen van bestaande oeververdediging. Deze werkzaamheden zijn gericht op het tegengaan van afkalving en het behouden van de vorm en stabiliteit van de watergang.

Binnen het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten wordt dit uitgevoerd om de watergangen en oevers in een stabiele en ecologisch duurzame staat te houden. Hiermee wordt voorkomen dat afkalving optreedt en wordt bijgedragen aan het

behoud van een functionerend watersysteem dat van belang is voor de aanwezige natuurwaarden en leefgebieden van de doelsoorten.

Buiten de gevoelige periode (1 april – 1 oktober) worden geen significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen verwacht. Indien werkzaamheden plaatsvinden binnen de gevoelige periode (1 oktober – 1 april), dienen deze te worden afgestemd met een ecologisch deskundige, zodat locaties met hoge concentraties en locaties daarbuiten duidelijk kunnen worden gedefinieerd. Hierdoor kunnen locaties met concentraties van doelsoorten worden ontzien en kunnen significante effecten op voorhand worden uitgesloten. De activiteiten in het kader van het aanbrengen en herstellen van beschoeiing ten behoeve van oeverbehoud/herstel en het voorkomen van afkalving kunnen derhalve vergunningvrij binnen het beheerplan worden opgenomen **(categorie 4b).**

Monitoring en ecologisch onderzoek ten behoeve van waterbeheer

Er worden verschillende vormen van monitoring en onderzoek uitgevoerd in het kader van het waterbeheer, waterveiligheid en de te bereiken waterkwaliteitsdoelen. Het hoogheemraadschap onderzoekt het gebied onder andere middels peilbuizen, waterkwaliteitsmetingen en inventarisatie van waterplanten, vissen, algen en macrofauna. Het betreft een voor de KRW verplichte maandelijkse, jaarlijkse, 3- of 6-jaarlijkse operationele en toestandsmonitoring. Deze KRW-bemonsteringen door het hoogheemraadschap worden uitgevoerd volgens landelijke voorschriften beschreven in Richtlijn KRW Monitoring Oppervlaktewater en Protocol Toetsen & Beoordelen (Ohm et al., 2014) en het Handboek Hydrobiologie (STOWA, 2010). Het hoogheemraadschap monitort elke maand op vaste locaties de waterkwaliteit. Eén keer in de drie jaar wordt de ontwikkeling van de oever- en ondergedoken watervegetaties (ook kranswiervegetaties, krabbenscheer en fonteinkruiden) gemonitord. Daarnaast worden onder meer waterstanden en de toestand van waterkeringen en oevers worden gemonitord, zodat eventuele risico's voor stabiliteit en veiligheid tijdig kunnen worden gesignaleerd.

De activiteiten in het kader van monitoring en onderzoek kunnen tot een tijdelijke verstoring van de doelsoorten leiden. Wanneer de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien, zijn significante effecten van verstoring uit te sluiten.

De activiteiten in het kader van monitoring en ecologisch onderzoek ten behoeve van waterbeheer kunnen vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien. Aanvullend hierop en om dit te borgen dienen de werkzaamheden in afstemming met de natuurbeheerder worden uitgevoerd **(categorie 4b).**

Exotenbestrijding en -beheersing

In het kader van waterbeheer kunnen in het gebied werkzaamheden plaatsvinden gericht op de bestrijding en beheersing van exoten (uitheemse soorten). Dit betreft soorten die van nature niet in het gebied voorkomen en die een negatieve invloed kunnen hebben op de aanwezige natuurwaarden en het behalen van de Natura 2000-doelstellingen.

De werkzaamheden kunnen bestaan uit het verwijderen van invasieve waterplanten, het wegvangen of beheersen van exoten zoals vis- of kreeftensoorten, en het toepassen van fysieke maatregelen zoals schermen of selectieve barrières. Daarnaast kan sprake zijn van periodieke monitoring van watergangen en oevers om verspreiding tijdig te signaleren en te beheersen. De

werkzaamheden vinden plaats in sloten, vaarten en andere waterlichamen en op land in directe omgeving van deze waterlichamen binnen het gebied en kunnen afhankelijk van de soort en de watercondities gedurende het jaar worden uitgevoerd.

De activiteiten in het kader van exotenbestrijding en -beheersing ten behoeve van waterbeheer kunnen vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de kwetsbare locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien. Aanvullend hierop en om dit te borgen dienen de werkzaamheden in afstemming met de natuurbeheerder (met betrekking tot de periode, het tijdstip en de wijze van bemachtiging) worden uitgevoerd **(categorie 4b).**

Overige activiteiten in het kader van waterbeheer

In het voorgaande beheerplan (Provincie Noord-Holland, 2015) zijn de volgende activiteiten getoetst als onderdeel van het huidig gebruik:

- Aanleg natuurvriendelijke oevers
- Aanleg riolering

Aanleg van natuurvriendelijke oevers betreft het herstellen of verbeteren van ecologische functionaliteit van de oevers. Dit kan tot een tijdelijke verstoring van de doelsoorten leiden. Wanneer de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien, zijn significante effecten van verstoring uit te sluiten.

Aanleg van natuurvriendelijke oevers kan vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien. Aanvullend hierop dient uitvoering in de winterperiode plaats te vinden in afstemming met een ecologische deskundige, zodat locaties met hoge concentraties en locaties daarbuiten duidelijk kunnen worden gedefinieerd **(categorie 4b).**

Aanleg riolering betreft echter geen regulier gebruik in het gebied, maar projecten waarvan omvang, locatie, uitvoering etc. per project wijzigen. De activiteit is daarom vergunningplichtig **(categorie 3)**.

Samenvattende tabel Waterbeheer

Activiteit	**Significante effecten uit te sluiten?**	**Categorie**
Vigerend peilbeheer	Ja	4a
Herziening peilbesluiten	Nee	3
Schouw, onderhoud, kleinschalig schonen en baggeren van oppervlaktewateren	Ja, onder voorwaarden	4b
Kleinschalig onderhoud aan waterhuishoudkundige werken (waaronder de Hargermolen) en recreatieve objecten, en maaiwerkzaamheden aan dijken	Ja, onder voorwaarden	4b
Snoeien, dunnen en verwijderen van opslag	Ja	4a
Aanbrengen en herstellen van beschoeiing ten behoeve van oeverbehoud/herstel en voorkomen afkalving	Ja, onder voorwaarden	4b
Monitoring en ecologisch onderzoek ten behoeve van waterbeheer	Ja, onder voorwaarden	4b

Exotenbestrijding en -beheersing	Ja, onder voorwaarden	4b
Overige activiteiten in het kader van waterbeheer: aanleg natuurvriendelijke oevers	Ja, onder voorwaarden	4b
Overige activiteiten in het kader van waterbeheer: aanleg riolering	Nee	3

Bestrijding muskusratten, beverratten en mollen

Langs de randen van de watergangen worden het gehele jaar rond muskus- en beverratten bestreden met behulp van klemmen, fuiken, vangkooien en eventueel honden en vuur-, gasdruk- en luchtdrukwapens. Daarnaast kunnen, waar noodzakelijk, mollen in de dijken worden bestreden met behulp van daarvoor toegestane vangmiddelen. In principe betreedt één persoon het gebied. In geval van een hoge populatie kunnen er tijdelijk meer (enkele) personen in het gebied zijn. Omdat het plaatsen en leggen van de klemmen, vangkooien en andere vangmiddelen ook buiten de reguliere infrastructuur plaatsvindt, dient rekening gehouden te worden met leefgebieden/periodes van de doelsoorten om de effecten van aantasting en verstoring te voorkomen.

De activiteiten in het kader van bestrijding muskusratten, beverratten en mollen kunnen vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de kwetsbare locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien. Aanvullend hierop en om dit te borgen dienen de werkzaamheden in afstemming met de natuurbeheerder (met betrekking tot de periode, het tijdstip en de wijze van bemachtiging) worden uitgevoerd **(categorie 4b).**

Samenvattende tabel Bestrijding muskusratten en beverratten

Activiteit	**Significante effecten uit te sluiten?**	**Categorie**
Bestrijding muskusratten, beverratten en mollen	Ja, onder voorwaarden	4b

Landbouwkundig gebruik

Binnen het gebied vindt landbouwkundig gebruik plaats in de vorm van veehouderij, maaien, beweiding, gewasbewerking en diverse overige perceelgebonden agrarische activiteiten. Deze activiteiten maken onderdeel uit van het reguliere agrarische gebruik van het gebied.

Veehouderij, beweiding, maaien en bemesting

Binnen het gebied worden runderen, paarden en schapen gehouden en geweid. De veehouderij vindt plaats in de vorm van huisvesting en verzorging in stallen en door beweiding van graslanden in zowel de zomer- als winterperiode. De aanwezigheid van veehouderij en beweiding draagt bij aan het in stand houden van het grasland. In de laatste jaren is er een afname van runderen en toename van paarden in het gebied waargenomen.

Op de agrarische graslanden vindt ook regulier maaibeheer en bemesting plaats. Maaien bestaat uit het oogsten van gras voor de veehouderij en het maaien van taluds en overhoeken. Dit vindt plaats in de zomerperiode. Ook bemesting maakt onderdeel uit van het reguliere agrarische gebruik. Binnen de context van het

huidige gebruik leidt dit tot een beheerregime waarin de kwaliteit en kwantiteit van het gewas geschikt blijven voor benutting door doelsoorten.

De activiteiten in het kader van veehouderij, beweiding, maaien en bemesting kunnen tot een tijdelijke verstoring van de doelsoorten leiden. Wanneer de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien, zijn significante effecten van verstoring uit te sluiten. Bovenstaand gebruik draagt bij aan het in stand houden van het graslandareaal. De activiteiten in het kader van veehouderij, beweiding, maaien en bemesting kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen, onder bovenstaande voorwaarden **(Categorie 4b)**.

Gewasbewerking

Binnen het gebied vindt op enkele percelen gewasbewerking en, waar nodig, gewasverzorging plaats. Het betreft onder meer werkzaamheden aan akkers tijdens de groeiperiode, het oogsten van akkerbouwgewassen en plaatselijk ploegen of het bewerken van percelen in het kader van regulier agrarisch gebruik. Bovenstaande werkzaamheden vinden in hoofdzaak plaats buiten de voor vogels meest gevoelige gebruiksperioden en leiden, in de huidige omvang, niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

Ook beregening van gewassen vindt plaats op een deel van de percelen. Deze activiteit is beperkt van omvang, vindt plaats in de zomerperiode en leidt niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

De activiteiten in het kader van gewasbewerking kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(Categorie 4a)**.

Bestaande drainage en onderhoud aan drainage

Binnen het gebied vindt op agrarische percelen regulier drainage en onderhoud aan drainage plaats. Bestaande drainage wordt waar nodig vervangen en onderhouden. Dit gebruik vindt plaats als onderdeel van de reguliere agrarische bedrijfsvoering.

De activiteiten in het kader van drainage en onderhoud drainage kunnen in de winterperiode (1 oktober – 1 april) tot een tijdelijke verstoring van de doelsoorten leiden. Wanneer de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode worden ontzien, zijn significante effecten van verstoring uit te sluiten.

De bovenstaande activiteiten in het kader van drainage en onderhoud drainage kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien **(Categorie 4b)**.

Overige reguliere agrarische werkzaamheden
Op agrarische percelen binnen het gebied vinden diverse perceelgebonden werkzaamheden plaats, zoals het plaatsen en onderhouden van afrasteringen, het aanbrengen van bollennetten in percelen met wisselteelt en het gebruik van wintertenten.

Het plaatsen en onderhouden van afrasteringen maakt onderdeel uit van het reguliere agrarische gebruik en vindt jaarrond plaats. Deze activiteit is van beperkte ruimtelijke omvang en leidt in de huidige situatie niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.Ook bollennetten en wintertenten, die op

beperkte schaal worden toegepast in de noordelijke polders leiden in de huidige omvang niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

De bovenstaande activiteiten in het kader van landbouwkundig gebruik kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien **(Categorie 4b)**.

Omzetting of scheuren van grasland

Omzetting of scheuren van grasland in het kader van landbouwkundig gebruik kan leiden tot verkleining van het areaal grasland en daarmee tot een afname van geschikt leefgebied voor de aangewezen doelsoorten. Omdat het gebied in belangrijke mate functioneert als foerageergebied voor soorten die afhankelijk zijn van open grasland, kan omzetting of scheuren van grasland leiden tot een significant negatief effect op de Natura 2000-doelen.

Om die reden kan deze activiteit niet zonder meer als regulier medegebruik worden beschouwd en is hiervoor een afzonderlijke beoordeling noodzakelijk en blijft vergunningplichtig **(categorie 3).**

Gebruik gewasbescherming
Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in het kader van landbouwkundig gebruik betreft het toepassen van middelen ter bestrijding van ongewenste planten. Binnen en rondom het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten kan momenteel niet worden uitgesloten dat het gebruik van dergelijke middelen effect kan hebben op de kwaliteit van het leefgebied, bijvoorbeeld via veranderingen in voedselbeschikbaarheid, bodem-en waterkwaliteit en verstoring van de vegetatie-structuur. Er is geen sprake van een vergunningplicht als dit gebruik al legaal aanwezig was op de referentiedatum en het gebruik van de grond sinds die datum niet wezenlijk is gewijzigd. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is geen onderdeel van de toetsing huidig gebruik en niet middels het Natura-2000-beheer-plan vrijgesteld.

Het toedienen van deze middelen wordt conform de hiervoor geldende wettelijke regels uitgevoerd. Deze regels zijn er onder andere op gericht de verspreiding van deze stoffen naar de lucht, bodem en het grond- en oppervlaktewater zoveel mogelijk te beperken. Sinds de invoering van het Lozingenbesluit Open Teelt en Veehouderij in 2000 zijn de regels ten aanzien van het gebruik van deze middelen strenger geworden en erop gericht de verspreiding van bestrijdingsmiddelen naar de omgeving te beperken. Als gevolg van de aankoop van gronden voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zal overigens het areaal aan landbouwgrond de komende jaren verder afnemen en hiermee neemt naar verwachting ook het gebruik van bestrijdingsmiddelen rondom het Natura 2000-gebied verder af.

De ontwikkelingen in de jurisprudentie hebben mogelijk gevolgen voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen in en om Natura-2000 gebieden. Er is nu nog onduidelijkheid over de gevolgen voor het ‘huidig gebruik’ van bestrijdingsmiddelen. Het is niet uit te sluiten dat een onderzoeks- of vergunningplicht in de toekomst van toepassing kan zijn.

Het beëindigen van graslandvegetatie, bijvoorbeeld voorafgaand aan herinzaai of bij agrarisch beheer, is ten alle tijden niet toegestaan.

Overige activiteiten in het kader van landbouwkundig gebruik

In het voorgaande beheerplan (Provincie Noord-Holland, 2015) is de activiteit 'Aanleg nieuwe drainagevoorzieningen' getoetst als onderdeel van het huidig gebruik:

Deze activiteit betreft projecten waarvan omvang, locatie, uitvoering etc. per project wijzigen. Wanneer nieuwe drainage wordt aangelegd op plaatsen waar dit hydrologisch of verstorend effect kan hebben op beschermde natuurwaarden, kan dit leiden tot significante negatieve effecten. Om die reden kan deze activiteit niet zonder meer als regulier medegebruik worden beschouwd en is hiervoor een afzonderlijke beoordeling noodzakelijk en blijft vergunningplichtig **(categorie 3).**

Samenvattende tabel Landbouwkundig gebruik

Activiteit	**Significante effecten uit te sluiten?**	**Categorie**
Veehouderij, beweiding, maaien en bemesting	Ja, met voorwaarden	4b
Gewasbewerking	Ja	4a
Bestaande drainage en onderhoud aan drainage	Ja, met voorwaarden	4b
Overige reguliere agrarische werkzaamheden	Ja	4b
Omzetting of scheuren van grasland	Nee	3
Overige activiteiten in het kader van landbouwkundig gebruik	Nee	3

Recreatie (land- en waterrecreatie)

In en rondom het gebied vindt uiteenlopend recreatief gebruik plaats, vooral op bestaande paden, wegen, vaarten en in de kustzone. Het gaat onder meer om wandelen, fietsen, paardrijden, natuurexcursies, vogels kijken, waterrecreatie en kleinschalige dagrecreatie. Daarnaast spelen ook vormen van gemotoriseerde en luchtgebonden recreatie, evenementen en het gebruik van recreatieve voorzieningen in de omgeving een rol. De meeste activiteiten concentreren zich buiten het winterhalfjaar en maken deel uit van het reguliere gebruik van het landschap.

Wandelen, fietsen en rijsport

In het gebied bevinden zich enkele wandelpaden. Deze worden voornamelijk in het zomerhalfjaar benut, maar zijn in de wintermaanden wel toegankelijk. Omdat het gebruik plaatsvindt op bestaande paden en wegen, is de verstoringsinvloed beperkt en opgenomen in de verstoringscontour. Dit gebruik vormt geen bedreiging voor de Natura 2000-doelen.Ook wandelen met aangelijnde honden en recreatief rijsport (paardrijden en mennen) vindt plaats op bestaande wegen en paden. Ook fietsen, skaten en skeeleren vinden plaats op wegen en aangewezen paden en vooral in de zomerperiode. De omvang van dit gebruik in de winter is beperkt. Bovenstaand gebruik is ook opgenomen in de verstoringscontour en leidt in de huidige situatie niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

Deze activiteiten kunnen derhalve in het beheerplan vergunningvrij worden opgenomen **(categorie 4a).** Het plaatsvinden van bovenstaande activiteiten buiten de daarvoor aangewezen wegen en paden is niet toegestaan.

Luchtgebonden recreatief gebruik

Het gebruik van modelvliegtuigen en vliegers vindt sporadisch plaats in en rondom het gebied. De geanalyseerde activiteit reikt tot circa 500 meter buiten de begrenzing. Ook vliegeren vindt met regelmaat plaats in en rondom het gebied en hierbij is ook uitgegaan van gebruik in en tot circa 500 meter buiten de begrenzing.

Buiten de winterperiode van 1 oktober tot 1 april leiden bovenstaande activiteiten niet tot significante effecten op de Natura 2000-doelen. Indien deze activiteiten plaatsvinden in de winterperiode in het gebied of binnen een radius van 500 meter van de begrenzing van het gebied, kan een sterk verstorende werking optreden voor de aangewezen doelsoorten.

Wanneer de activiteiten modelvliegen en vliegeren niet in de winterperiode (1 oktober – 1 april) of in de winterperiode buiten de radius van 500 meter van de begrenzing plaats vinden, leiden deze vormen van luchtgebonden recreatief gebruik niet tot significante effecten op de Natura 2000-doelen en kunnen zij binnen het beheerplan vergunningvrij worden opgenomen **(categorie 4b).**

Ook recreatief gebruik van drones kan hieronder worden geschaard, gelet op de vergelijkbare verstoringswerking. Echter geldt hierop de uitzondering dat recreatief dronegebruik binnen de grenzen van het Natura-2000 gebied ten alle tijden niet is toegestaan.

Dagrecreatie en excursies

Dagrecreatie activiteiten zoals picknicken vindt slechts in beperkte mate plaats, met name bij fietsroutes en recreatieve bedrijven. Binnen de begrenzing van het gebied komt dit gebruik nauwelijks voor en ook in de wintermaanden is de omvang gering. Omdat dit gebruik plaatsvindt binnen bestaande paden en structuren, is de verstoringscontour reeds meegewogen. Kampvuren vinden sporadisch plaats in de omgeving van het gebied en voornamelijk in de zomerperiode. Gezien de geringe omvang leidt dit niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen. Strandrecreatie en zonnen vinden uitsluitend plaats buiten de begrenzing van het gebied, met name bij Camperduin, en in de zomerperiode. Bovenstaande activiteiten leiden derhalve niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen. Deze activiteiten kunnen in het beheerplan vergunningvrij worden opgenomen **(categorie 4a).**

(Natuur)excursies/tochten en vogels kijken vinden plaats in en rondom het gebied op de aangewezen wegen en paden en valt veelal onder kleinschaligere activiteiten. Indien grootschaligere excursies/tochten worden uitgevoerd, dient dit onder deskundige leiding van, of in afstemming met, terrein beherende organisaties. Wanneer bovenstaande voorwaarden worden nageleefd, leidt dit niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen. Deze activiteiten kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen, onder boven beschreven voorwaarden **(Categorie 4b)**.

Evenementen

(Muziek en/of sport)evenementen kunnen leiden tot verstoring van doelsoorten. Bij de inventarisatie van evenementen die in de omgeving van Abtskolk & De Putten plaatsvinden is geconstateerd dat de opzet (frequentie, bezoekersaantallen, routes en bijkomende activiteiten) per evenement kan wijzigen. Zodoende vallen alle evenementen per definitie buiten huidig gebruik.

De evenementen dienen daarom afzonderlijk beoordeeld te worden en zijn vergunningplichtig **(categorie 3).**

Waterrecreatie en kustsporten

In en rondom het gebied vindt op beperkte schaal waterrecreatie plaats, met name op de Hargervaart en de Hondsbossche Vaart. Het gaat hierbij om varen met zeilboten, varen met elektrische boten of motorboten, kanoën, roeien, zwemmen en het gebruik van aanlegplaatsen. Deze activiteiten vinden vrijwel uitsluitend plaats in de zomerperiode, binnen bestaande verstoringscontouren en leiden daarom niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen.

Schaatsen vindt alleen plaats in zeer strenge winters. Schaatsen heeft geen significant effect op de doelen, door de sporadische en verspreide aard van de activiteit. Op de momenten dat de activiteit plaatsvindt, zijn watervogels op locaties met open water, andere vogels zijn niet/beperkt aanwezig in het gebied. Georganiseerde schaatstochten vallen onder evenementen.

Windsurfen en kitesurfen vinden zowel in de zomer als in de winter plaats op de Noordzee, buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Tussen de locaties waar deze activiteiten plaatsvinden en het Natura 2000-gebied vormen de duinen een visuele barrière. Hierdoor wordt uitgesloten dat de aanwezigheid en beweging van windsurfers en kitesurfers op zee of boven het strand leiden tot verstoring van de Natura 2000-doelen binnen het gebied. Daarnaast worden windsurfen en kitesurfen door de terreinbeherende organisaties binnen het Natura 2000-gebied niet toegestaan. Zolang deze activiteiten buiten de begrenzing van het gebied plaatsvinden, worden significante negatieve effecten op de Natura 2000-doelen niet uitgesloten.

Vissen mag alleen plaatsvinden op de daarvoor aangewezen wateren en met een geldige VISpas. In Abtskolk & De Putten betreft dit met name de Hargervaart & Hondsbossche Vaart. Daarbij is rekening gehouden met de ligging van leefgebieden van (verstoringsgevoelige) soorten. Hierbij moet verstoring van rustende en foeragerende vogels worden voorkomen. Deze activiteit is alleen in de zomerperiode van enige betekenis en vindt veelal overdag plaats. Gezien deze activiteiten niet in de winterperiode plaatsvinden, heeft dit geen significante gevolgen voor de Natura-2000 doelen, mits aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan.

De activiteiten in het kader van waterrecreatie en kustsporten kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen, onder boven beschreven voorwaarden **(Categorie 4b)**.

Recreatieve voorzieningen in de omgeving

In de directe omgeving van het gebied bevinden zich verschillende recreatieve voorzieningen, waaronder recreatiewoningen, kampeerterreinen, maneges, groepsaccommodaties, hotels en bed-and-breakfasts, horecavoorzieningen, een jachthaven in de Hargervaart en een bezoekerscentrum in Petten. Deze voorzieningen liggen buiten het gebied en ondersteunen het recreatief gebruik van de omgeving. Het gebruik ervan vindt hoofdzakelijk plaats buiten het winterseizoen. Een deel van deze voorzieningen, zoals campings en de jachthaven, is bovendien in de winterperiode beperkt in gebruik of gesloten.

Activiteiten in het kader van het gebruik van recreatievoorzieningen hebben een relatief kleine externe verstoringszone. Het gebruik van bestaande

recreatievoorzieningen kan zonder nadere voorwaarden vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(categorie 4a).**

Nieuwe recreatievoorzieningen of een gewijzigd gebruik van verblijfsaccommodaties en recreatievoorzieningen zijn vergunningplichtig. In de beoordeling moeten ook de effecten van een toename van bezoekersaantallen en verstoring van (nachtelijke) rust worden meegenomen **(categorie 3).**

Overige activiteiten in het kader van recreatie

In het voorgaande beheerplan (Provincie Noord-Holland, 2015) zijn de volgende activiteiten getoetst als onderdeel van het huidig gebruik:

- Commerciële rondritten met paarden en/of kamelen
- Commerciële motor- en autotoerritten

Bovenstaande activiteiten betreffen echter geen regulier gebruik in het gebied, maar activiteiten waarvan omvang, locatie, uitvoering etc. per activiteit kan wijzigen. Zodoende vallen deze activiteiten per definitie buiten huidig gebruik. De activiteiten dienen daarom afzonderlijk beoordeeld te worden en zijn vergunningplichtig **(categorie 3).**

Samenvattende tabel Recreatie

Activiteit	**Significante effecten uit te sluiten?**	**Categorie**
Wandelen, fietsen en rijsport	Ja	4a
Luchtgebonden recreatief gebruik	Ja, onder voorwaarden en met uitzondering van recreatief dronegebruik	4b
Dagrecreatie	Ja	4a
Excursies/tochten	Ja, onder voorwaarden	4b
Evenementen	Nee	3
Waterrecreatie en kustsporten	Ja, onder voorwaarde	4b
Recreatieve voorzieningen in de omgeving	Ja, met uitzondering van nieuwe voorzieningen of gewijzigd gebruik	4a (3 voor nieuwe voorzieningen of gewijzigd gebruik)
Overige activiteiten in het kader van recreatie	Nee	3

Verkeer

Binnen en in de omgeving van het gebied vindt verkeer plaats in de vorm van wegverkeer, regulier onderhoud aan infrastructuur, parkeren en luchtverkeer.

Wegverkeer en infrastructuurbeheer

Wegverkeer buiten de Natura 2000-begrenzing vindt plaats op wegen in de directe omgeving van het gebied. Wegverkeer binnen de Natura 2000-begrenzing vindt plaats op een aantal wegen binnen het gebied. Een deel van deze wegen is doodlopend en een deel wordt gebruikt voor landbouwkundig gebruik. Binnen de Natura 2000-begrenzing bevinden zich ook enkele parkeerplaatsen ten behoeve van recreatief gebruik. Deze parkeerplaatsen bevinden zich echter aan de buitenranden van het gebied en daarmee buiten potentiële locaties met hoge concentraties wintergasten. Auto's worden ook wel

eens willekeurig geparkeerd langs wegen, maar dit is in principe niet toegestaan. In het gebied vindt regulier (kleinschalig) onderhoud aan wegen en paden plaats . Een deel van deze werkzaamheden vindt plaats in de periode van 1 oktober tot 1 april.

Het gebruik en onderhoud van deze infrastructuur leidt in enkele gevallen tot mogelijke effecten van verstoring door geluid, licht en beweging.. Het gebruik hiervan dateert echter al van voor de referentiedatum en de reikwijdte van effecten hiervan is sindsdien niet toegenomen. De actuele en potentiële leefgebieden van verstoringsgevoelige soorten liggen derhalve buiten het effectbereik van deze infrastructuur. In dit kader zijn significante effecten uit te sluiten. Het gebruik en regulier beheer en onderhoud van boven beschreven infrastructuur kan gezien het bovenstaande zonder nadere voorwaarden in het beheerplan worden opgenomen en is vergunningvrij **(categorie 4a).**

De aanleg van nieuwe wegen of vergroten van de capaciteit van bestaande wegen dient per project beoordeeld worden en is vergunningplichtig **(categorie 3).** Eenmalig/incidenteel onderhoud zoals een grote renovatie is eveneens vergunningplichtig **(categorie 3).**

Bermbeheer langs wegen en paden bestaat uit maaien en klepelen in de zomerperiode. Dit beheer vindt plaats buiten de periode dat ganzen en smienten in het gebied aanwezig zijn. Daarom leidt het gebruik niet tot significante effecten voor de Natura 2000-doelen en kan in het beheerplan vergunningvrij worden opgenomen **(categorie 4a).**

Luchtverkeer

Kleine luchtvaart (inclusief defensievluchten, kustwacht, inspectievluchten, Rijkswaterstaat, marine luchtvaart en commerciële vluchtuitvoeringen d.m.v. helikopters)

Uit Krijgsveld et al., 2022 blijkt dat vanaf een hoogte van één kilometer of meer (ca. 3000 ft) van passerende vliegtuigen verstoring van de op grond foeragerende of rustende vogels uitgesloten is, mits de vliegtuigen buiten twee kilometer afstand (horizontaal) van de foeragerende of rustende vogels overvliegen. Onder één kilometer (ca. 3000 ft) en binnen twee kilometer afstand kunnen, afhankelijk van omstandigheden, wel verstorende effecten optreden. Kleine luchtvaart kan derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen, onder voorwaarden dat in de periode 1 oktober – 1 april minimale vlieghoogte van één kilometer (ca. 3000 ft) boven het Natura 2000-gebied en een zone van twee kilometer rond het gebied gehanteerd wordt **(categorie 4b).**

Grote luchtvaart

De aanvliegroute van vliegtuigen naar Schiphol gaat over het Natura 2000-gebied. Hierdoor kunnen er mogelijk effecten van verstoring door geluid en bewegingen optreden. Voor de meeste aangewezen soorten in Abtskolk & De Putten geldt dat de landbouwgebieden in de omgeving van Schiphol geschikt foerageergebied zijn. Het betreft hier ganzen, eenden (onder andere smient) en weidevogels. De verstoring leidt in deze gebieden, waar een hoge intensiteit is van luchtvaart, niet tot significante effecten op de vogelsoorten. Gezien de hoogte en de regelmaat waarmee de vliegtuigen overvliegen, kan er gewenning bij de vogels optreden. De bestaande aanvliegroutes van Schiphol zorgen voor mogelijk verstorende effecten, maar dat is met zekerheid niet significant negatief.

Grote luchtvaart kan gezien het bovenstaande zonder nadere voorwaarden in het beheerplan worden opgenomen en is vergunningvrij **(categorie 4a).**

Samenvattende tabel Luchtvaart

Activiteit	Significante effecten uit te sluiten?	Categorie
Wegverkeer en infrastructuurbeheer	Ja, met uitzondering van aanlag van nieuwe wegen en reconstructie / renovatie van wegen	4a, 3 bij aanlag van nieuwe wegen en reconstructie / renovatie van wegen
Kleine luchtvaart (inclusief defensievluchten, kustwacht, inspectievluchten, Rijkswaterstaat, marine luchtvaart en commerciële vluchtuitvoeringen d.m.v. helikopters)	Ja, onder voorwaarden	4b
Grote luchtvaart	Ja	4a

Gaswinning en gebruik bedrijventerrein

Gaswinning

Aan de Kleiweg, aan de zuidgrens van het Natura 2000-gebied, staat een gaswinstation. Onderhoud aan gaswinningstations in de winterperiode (tussen 1 oktober en 1 april) kan verstorend werken en significante negatieve effecten zijn niet op voorhand uit te sluiten. Deze activiteit kan vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen onder de voorwaarde dat bij de uitvoering de locaties met hoge concentraties van de doelsoorten in de winterperiode (1 oktober – 1 april) worden ontzien (categorie 4b).

Gebruik bedrijventerrein

Het opslagterrein van het Hoogheemraadschap bevindt zich in de nabijheid van het Natura 2000-gebied, maar de activiteiten op dergelijke opslagterreinen hebben een relatief kleine externe verstoringszone. Gezien de beperkte intensiteit en ligging van de activiteiten buiten het Natura 2000-gebied leidt het gebruik niet tot significante effecten voor de instandhoudingsdoelen en kan vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(categorie 4a).**

Overige activiteiten in het kader van Gaswinning en gebruik bedrijventerrein

In het voorgaande beheerplan (Provincie Noord-Holland, 2015) werd verwezen naar de kernreactor in Petten. De activiteiten van deze reactor zijn ingeregeld in een andere vergunning en niet in het Natura 2000-beheerplan.

Samenvattende tabel Gaswinning, industrie en gebruik bedrijventerrein

Activiteit	Significante effecten uit te sluiten?	Categorie
Gaswinning	Ja, onder voorwaarden	4b
Gebruik bedrijventerrein	Ja	4a

Wonen

Binnen en in directe omgeving van het Natura 2000-gebied bevinden zich enkele woonhuizen, onder meer bij agrarische bedrijven. De woningen en erven binnen Natura 2000 – gebied zijn geëxclaveerd en vallen ook buiten de begrenzing van het gebied, mits het in het omgevingsplan ook daadwerkelijk als bebouwing, tuin of erf is opgenomen. Daardoor vallen ze de facto buiten de begrenzing.

Effecten zijn alleen mogelijk in het kader van de externe werking door activiteiten die in een tuin of op een erf plaatsvinden. Effecten van kleinschalig, regulier beheer zoals regulier onderhoud aan huis en tuin, onderhoud aan erfbeplanting, spelen en muziek zijn uit te sluiten: woningen/boerderijen die al legaal in gebruik waren op de referentiedatum, waarvan het gebruik, inclusief terugkerend/ regulier onderhoud, sinds die datum niet wezenlijk is gewijzigd zijn vergunningvrij, omdat verstoringscontouren rondom de woonhuizen sinds referentiedatum niet zijn gewijzigd **(categorie 4a).**

Groot onderhoud aan woningen en realisatie van bebouwing vallen buiten categorie regulier onderhoud. Onder groot onderhoud wordt verstaan: grootschalige aanpassingen en grootschalig, achterstallig onderhoud aan woningen en bijgebouwen. Wanneer deze werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden, kunnen ze verstorend werken. De realisatie van bebouwing en bewoning na de referentiedatum evenals grootschalig/achterstallig onderhoud (renovatie) is vergunningplichtig **(categorie 3).**

Samenvattende tabel Wonen

Activiteit	**Significante effecten uit te sluiten?**	**Categorie**
Wonen en regulier onderhoud van woningen	Ja	4a
Groot onderhoud aan woningen en realisatie van bebouwing	Nee	3

Overig

Onderhoud aan leidingen en riooloverstorten

In en nabij het gebied liggen diverse ondergrondse leidingen van nutsbedrijven. Deze leidingen worden af en toe onderhouden. De leidingen zelf hebben in het algemeen geen invloed op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied, maar de werkzaamheden eraan kunnen dat in bepaalde perioden wel hebben. Wanneer deze werkzaamheden plaatsvinden buiten de winterperiode van 1 april tot 1 oktober, worden geen significante effecten voor de Natura 2000-doelen verwacht. Derhalve kunnen bovenstaande werkzaamheden in het kader van onderhoud aan leidingen en rioolverstorten vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen, onder voorwaarde dat de werkzaamheden buiten de winterperiode plaatsvinden **(Categorie 4a)**.

In het gebied bevinden zich daarnaast enkele riooloverstorten. Deze hebben een ongunstige invloed op de waterkwaliteit in de omgeving, maar er wordt geen significant effect verwacht op de kwaliteit van het leefgebied van ganzen en smienten. Riooloverstorten kunnen daarom vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(categorie 4a).**

Botulismebestrijding

In het gebied wordt af en toe botulisme geconstateerd. Indien nodig worden dode dieren uit het gebied verwijderd. Botulisme treedt met name in de zomer op. Aangezien de bestrijding plaatsvindt in de periode van 1 april tot 1 oktober, worden geen significante effecten op de Natura 2000-doelen verwacht.

Werkzaamheden in het kader van botulismebestrijding is daarom niet vergunningsplichtig en kan vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(categorie 4a).**

Beroepsvisserij

Beroepsvisserij vindt plaats in de vorm van fuikvisserij in de Hargervaart en de Hondsbossche Vaart. Deze activiteit vindt hoofdzakelijk buiten het winterseizoen plaats (wetterlijk verbod op fuiken en i.v.m. rust voor overwinterende vogels) en vormt geen bedreiging voor derhalve Natura 2000-doelen.Gezien deze activiteiten niet in de winterperiode plaatsvinden, heeft dit geen significante gevolgen voor de Natura-2000 doelen en kunnen derhalve vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen **(Categorie 4a)**.

Professioneel dronegebruik

Drones en andere Remotely Piloted Aircrafts (RPAS) van alle gewichtsklassen kunnen verstoring van natuurdoelen veroorzaken wanneer deze zonder kennis van aanwezige natuurdoelen worden ingezet. In de Omgevingswet is de (soortspecifieke) zorgplicht van toepassing. Onderdeel van die actieve zorgplicht is dat de professionele dronegebruiker zich op de hoogte stelt van de lokale situatie met betrekking tot de natuur en de wijze waarop verstoringsrisico's kunnen worden voorkomen. Onder deze voorwaarde kan professioneel gebruik ten behoeve van noodzakelijk toezicht, monitoring, beheer, inrichting en onderzoek van het gebied van overheidswege, in opdracht van de overheid of van terreineigenaren, beheerders en toezichthouders vergunningvrij plaatsvinden **(categorie 4b).**

Hieronder valt ook het gebruik van onbemande HEMS (Helicopter Emergency Medical Service)-, SAR (Search And Rescue) door politie en brandweer of kustwachtvluchten die daarom op eenzelfde manier vrijgesteld worden van de vergunningplicht. In algemene zin geldt in daadwerkelijke calamiteitssituaties het adagium 'nood breekt wet'. Toegang beperkende besluiten geldend voor het gebied kunnen nadere beperkingen opleggen aan drone-gebruik.

Samenvattende tabel Overig

Activiteit	**Significante effecten uit te sluiten?**	**Categorie**
Onderhoud aan leidingen en riooloverstorten	Ja, onder voorwaarden	4b
Botulismebestrijding	Ja	4a
Beroepsvisserij	Ja	4a
Professioneel dronegebruik	Ja, onder voorwaarden	4b